

POŻEGNANIE MARIII FILI¹

Zebraliśmy się dzisiaj, aby pożegnać świętej pamięci Marię Filę – naszą Marysię...

Jej odejście pogrążyło w smutku nie tylko jej rodzinę, ale całą naszą społeczność, której Marysia poświęciła swoje zdolności, czas i serce... całe swoje życie.

Maria Fila była osobą powszechnie znaną i szanowaną wśród mieszkańców naszej gminy. Po studiach w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie podjęła pracę w Szkole Podstawowej w Zatorze jako nauczycielka biologii. Jej byli uczniowie wspominają ją jako osobę ciepłą, przyjazną i niezwykle sprawiedliwą. W tej samej szkole z czasem została Dyrektorem. W latach 1989–1993 dzięki intensywnej pracy, współdziałając z Komitetem Rozbudowy Szkoły oraz Radą Rodziców, zatorska szkoła wzbogaciła się o nowy budynek z czternastoma nowymi salami lekcyjnymi.

Od 2009 roku Maria przyjęła dodatkowo funkcję dyrektora Zespołu Szkół w Graboszycach, co przypadło na jubileusz 100-lecia szkoły. Tablica pamiątkowa z inskrypcją: „Bramy mądrości nigdy nie bywają zamknięte” upamiętnia to wydarzenie.

Maria Fila zawsze była osobą bardzo aktywną społecznie. Na pewno wynikało to z jej chęci poświęcenia się dla ukochanej zatorskiej ziemi, ale także z tego, że nigdy nie odmawiała pomocy, gdy ją o to proszono.

W latach 1988–1992 była radną Rady Narodowej Miasta i Gminy Zator. Uczestniczyła w pracach Społecznego Komitetu Gazyfikacji w Zatorze oraz Komitetu Budowy Wodociągu (1985–1992), a także Komitetu Budowy Linii Telekomunikacyjnej dla osiedla Bugaj. Była zaangażowana w pracę Stowarzyszenia Doliny Karpia, gdzie pełniła funkcję sekretarza. Te wszystkie funkcje były pełnione społecznie, a Marysia jak to Marysia, wszystkim dawała radę, często pracując ponad siły, żeby nikogo nie zawieść.

Niewiele zmieniło się, gdy Maria przeszła na emeryturę po 35 latach pracy w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Zatorze. Z niesłabnącą energią angażowała się w sprawy ważne dla lokalnej społeczności, pełniąc od 2010 roku funkcję Prezesa Towarzystwa Miłośników Ziemi Zatorskiej.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Zatorskiej było obszarem intensywnej działalności społecznej Marii przez 30 lat – od momentu jego powstania. Cały

¹ Mowa pożegnalna wygłoszona przez Burmistrza Zatora w czasie pogrzebu Marii Fili, 21 września 2019 r.

ten trzydziestoletni okres jest wypełniony Jej inicjatywami i działaniami na rzecz promocji i rozwoju Ziemi Zatorskiej.

Jednym z wielkich przedsięwzięć było zorganizowanie w 2012 roku jubileuszu ćwierćwiecza działalności Towarzystwa. Wówczas też Towarzystwo Miłośników Ziemi Zatorskiej otrzymało odznaczenie Polonia Minor oraz odznaczenie Za Zasługi dla Kultury Polskiej.

Innym ważnym przedsięwzięciem był remont siedziby Towarzystwa wraz z izbą regionalną. Maria Fila jako prezes znakomicie zorganizowała dwukrotne przemieszczanie setek eksponatów, zapraszając do współpracy członków i sympatyków TMZZ, młodzież i dorosłych.

Maria była także współorganizatorką i aktywną uczestniczką kwest na zatorskim cmentarzu w dniu Wszystkich Świętych. Środki finansowe zgromadzone podczas kwest pozwalały przez lata na zachowanie i renowację naszych zabytków.

Sporo miejsca w działalności Marysi zajmowało uczestnictwo w pracach Rady Społecznej Ochrony i Renowacji Zatorskich Zabytków. Te prace przyczyniły się do ratowania corocznie jednego z pomników, krzyży przydrożnych, odnowy ołtarzy i wymiany okien w kościele parafialnym w Zatorze, odnowienia kilkunastu cennych architektonicznie nagrobków oraz zrobieniu płyty „Pro memoria”, poświęconej zasłużonym Zatorzanom.

Marysia była niestrudzoną społeczną przewodniczką dla wycieczek odwiedzających zatorszczyznę. Stworzyła też program edukacyjny dla dzieci i młodzieży. W czasie wakacji przybliżała im wraz z innymi członkami Towarzystwa historię naszej ziemi, przekazywała w ciekawy sposób wiedzę o środowisku. Przez całe życie wychowanie młodego pokolenia było jej najważniejszym celem i największym powołaniem. Maria była też współorganizatorem Akademii Młodego Przewodnika, przekazując swoją wiedzę młodym ludziom, z nadzieją, że będą kontynuatorami działań TMZZ.

Dzięki zaangażowaniu Marii powstało wiele cennych publikacji. Powstał między innymi folder *Kościół parafialny pod wezwaniem św. Wojciecha i św. Jerzego w Zatorze*, do którego Maria napisała tekst docierając przy tym do nieznanych często faktów z historii naszego kościoła. Zaledwie rok temu Maria sfotografowała i opisała kapliczki ziemi zatorskiej, włączając je do albumu pod tytułem *Małopolskie kapliczki i krzyże – symbol wiary, moc tradycji, zapis historii*, wydanego w sierpniu 2018 r. w Krakowie.

Maria czuwała też nad realizacją corocznych imprez organizowanych przez TMZZ: Noworocznego Spotkania Opłatkowego Seniorów z Zatora, spotkania z pensjonariuszami Domu Pomocy Społecznej „Caritas” w Zatorze w Tłusty Czwartek, prezentacji wielkanocnej w Niedzielę Palmową i wielu innych.

Kierowane przez Marię Filę Towarzystwo Miłośników Ziemi Zatorskiej w 2017 roku otrzymało nagrodę Marszałka Województwa Małopolskiego przewidzianą dla najlepszych organizacji prowadzących działalność

pożytku publicznego pod nazwą „Kryształy Soli”, a w 2018 roku zaszczytne wyróżnienie pod nazwą „Zasłużony dla Ziemi Oświęcimskiej”.

Maria w uznaniu jej aktywności zawodowej i społecznej uhonorowana została wieloma wyróżnieniami, między innymi: Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką ZNP, Złotą Odznaką Honorową – Zasłużony dla ochrony przyrody.

W roku 2014 Maria Fila otrzymała tytuł i dyplom Najaktywniejszego Seniora Małopolski, a w 2018 została uhonorowana „Medalem Aleksandra Patkowskiego” nadanym przez Krajową Radę Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych w Warszawie. O tym mało kto się dowiedział, bo przy wszystkich tych zasługach Marysia zawsze pozostawała skromna, chwając za to zasługi innych i jakby rozmyślnie umniejszając swoją rolę w tych przedsięwzięciach i sukcesach.

Marysiu... nagroda nasza jest w niebie. Wierzę, że Twoja nagroda też tam na Ciebie czeka. Wszyscy czekaliśmy tu na Ciebie, że wrócisz, że pokonasz chorobę, ale tak się nie stało. Mimo walki śmierć zabrała Cię od nas.

Święty Jan Paweł II powiedział „nie żyje się, nie kocha się, nie umiera się – na próbę”. Marysiu, Twoje życie wypełnione poświęceniem i miłością bliźniego jest wypełnieniem tych pięknych i mądrych słów.

Pozostajesz na zawsze w naszej wdzięcznej pamięci
Mariusz Makuch